



DET KONGELIGE  
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

*Syse-utvalgets innstilling NOU 2005:8  
Likeverd og tilgjengelighet*

*Ved avdelingsdirektør Stephan Mo  
Arbeids- og inkluderingsdepartementet*

# Syseutvalgets NOU 2005:8

- Syseutvalgets innstilling lagt fram i mai 2005
- Utredningen vært på bred høring med frist 30. desember 2005
- AID arbeider nå med oppfølgingen av lovforslaget
- Mange departementer involvert i arbeidet, bl a Samferdselsdepartementet (transport) og Kommunal- og regionaldepartementet (bygg og anlegg)

# Regjeringens politiske plattform

- Regjeringen vil bekjempe all diskriminering og innføre en anti-diskrimineringslov som sikrer mennesker med funksjonshemming og kronisk sykdom likestilling og vern mot diskriminering
- Regjeringen vil legge prinsippet om samfunnsmessig likestilling og universell utforming til grunn i sitt arbeid

# Om Syseutvalgets forslag - formål

- Lovens formål er å sikre likeverd og fremme like muligheter til samfunnsdeltakelse for alle uavhengig av funksjonsevne og å hindre diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne
- Loven skal bidra til nedbygging av samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes

# Om Syseutvalgets forslag

- Loven gjelder for alle samfunnsområder med unntak for familieliv og andre forhold av personlig karakter
- Følger malen fra lov mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv. når det gjelder diskrimineringsbestemmelser
- Et viktig unntak er bestemmelsene om tilgjengelighet og universell utforming i §§ 9, 10 og 11
- Et annet unntak er bestemmelsen om aktivitetsplikt i § 3

# Om Syseuvalgets forslag

- Forbud mot direkte og indirekte diskriminering, trakassering og instruks om å diskriminere eller trakassere og forbud mot gjengjeldelse mot klageren
- Loven foreslått håndhevet av Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda

## § 3 Aktivitetsplikt

- Offentlige myndigheter og arbeidslivets organisasjoner skal arbeide aktivt, målrettet og planmessig innenfor sine virkefelt for å fremme lovens formål
- Arbeidsgivere i offentlig og privat sektor skal arbeide aktivt for å fremme lovens formål innenfor sin virksomhet

## § 9 Generell tilrettelegging/ universell utforming

- Def. universell utforming: Utforming eller tilrettelegging av hovedløsning i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan brukes av flest mulig
- Plikt til generell tilrettelegging for offentlige myndigheter og private virksomheter rettet mot allmennheten
- Utforholdsmessighetsvurdering
- Brudd på plikten er diskriminering
- Ikke diskriminering hvis krav i lov og forskrift er oppfylt



## § 11 Universell utforming av bygg, anlegg mv.

- Krav om universell utforming av bygg, anlegg og uteområder rettet mot allmennheten
- Nybygg mv. innen 1. januar 2009
- Eksisterende bygg, anlegg mv innen 1. januar 2019
- Plan- og bygningsmyndighetene skal sikre overholdelse og kan dispensere hvis sterke vernehensyn /tungtveiende grunner foreligger
- Klage over dispensasjon inn for Likestillings og diskrimineringsnemnda, som kan oppheve dispensasjonen

## § 9 høringen

- Mange mener fysiske forhold er for snevert – vil ha med tjenester med mer
- Uforholdmessighetsvurderingen
- Behov for presisering av hva som ligger i kravene

## § 11 bygg, anlegg mv

- Delte meninger om reglenes plassering
- Spørsmål om kostnadsvurdering

## Mindretallsforslaget IKT og samferdsel

- Mange høringsinstanser ønsker at det også settes tidsfrister for universell utforming av IKT og samferdsel
- Kravene må utredes nærmere